

שבת זיקהל

וביום השביעי ... (שמות ל"ה, ב')

עיקר הזביחה והשחיטה של היצר הרע וחילותיו, שעוסקין לטבח ולשחט בני האדם, העיקר הוא על ידי שעוסקין להכניס בהם מחשבות רעות, שעל ידי זה עיקר הזביחה והשחיטה שלהם. והעיקר לוכד את האדם במחשבות של תאוות ממון, כי בזה האדם טרוד מאד במחשבתו כל ימי חייו, כי אין אדם מת וחצי תאוותו בידו, וכל מה שיש לו יותר חסר לו ביותר ואינו ממלא תאוותו לעולם.

והנה מחמת שהמחשבות כרוכים ונסבכים זה בזה מאד, על ידי זה הולכין מרעיון לרעיון וממחשבה למחשבה, עד שבאים על ידי זה למה שבאים, חס ושלום. והעצה הכללית לזה הוא, שפתאם יעמד האדם וינוח וישבת ויהיה שב ואל תעשה במחשבתו. וזה בחינת שבת, שבתוך כל הטרדות והבלבולים והרעיונים הרבים והמחשבות, יבטל את עצמו לגמרי וינוח וישבת בבחינת שבת, כי באמת המחשבה ביד האדם תמיד להטותה כרצונו, רק כשנתבלבל במחשבות ורעיונים הרבה, נדמה לו שקשה לו לשוב ולצאת מהם, אבל עיקר העצה, שפתאם יעמד וישבת ויבטל עצמו.

כי זה כלל גדול בענין המחשבות, שהעיקר הוא שב ואל תעשה, כי אם ירצה לעמד נגדם ולסתרם, יהיה נלכד יותר, על כן העיקר להיות שב ואל תעשה מעתה על כל פנים, שבתוך תוקף בלבול המחשבות יעמד וינוח ולא יחשב עוד. ולפעמים, צריך לזה בטול דקדשה באמת, היינו שיבטל עצמו לגמרי ויזכר בהשם יתברך, ויבטל את עצמו לגבי אור האין סוף יתברך.

וזהו בחינת שבת, שצריך האדם לזכר תמיד ולהמשיך על עצמו קדשת שבת גם בימי החל, היינו שבתוך כל הבלבולים יעמד וינוח בבחינת שבת, ועל ידי זה ינצל מכל המחשבות רעות. (לקוטי הלכות - הלכות שבת ו' - אות ח'; עיין אוצר היראה - שבת - מ"ב לפי אוצר היראה - מחשבות והרהורים - ז')

שבת שבתון ... (שמות ל"ה, ב')

עיקר השלום כשהגוף נכלל בנפש. כי כל זמן שאין הגוף נכלל בנפש, אזי יש מחלקת גדול, בחינת אין שלום בעצמי מפני חטאתי. כי בודאי זה אי אפשר בשום אופן, שתהפך חס ושלום הנפש להגוף לגמרי חלילה, כי הנפש נכספת לעולם לשרשה, לעשות רצון קונה. ואפילו אם הוא רשע גמור, חס ושלום, וכבר התגבר גופו על נפשו ביותר, על כל זה בפנימיות הנפש, בודאי צועקת נפשו מאד בקול מר ועצום מאד, ונכספת ומתגעגעת מאד לשוב לשרשה. כי רצון הנפש הוא רצון האמת, דהיינו רצון השם יתברך. ורצון השם יתברך בודאי ישאר חיים לעולם, ואין מי שיוכל לשנות ולבטל רצונו, חס ושלום, בשום אופן, כמו שנאמר: ואתה מרום לעולם ה', וכתוב ימין ה' רוממה. כי בודאי השם יתברך יגמר את שלו כרצונו, ויהיה נשלם כוונתו מה שרצה בבריאת עולמו, שכל כוונתו היה כדי שהתחתונים דייקא יעבדו אותו, דהיינו להפך הגוף לנפש. ועל כן בודאי הנפש כוספה חזק תמיד לעשות רצון קונה, אפילו אם התגבר הגוף כמו שהתגבר, חס ושלום.

ועל כן אי אפשר שיהיה שלום לרשעים, כמו שנאמר: אין שלום אמר ה' לרשעים, כי תמיד יש מחלקת בין הנפש והגוף. ומשם נשתלשל כל מיני מחלקות שבעולם. ועל כן, אין שלום כי אם כשזוכין להגביר הנפש על הגוף, עד שיתהפך הגוף לנפש, שאז הוא השלום בשלמות באמת. כי הצדיקים זוכין לשבר הגוף לגמרי, עד שנתבטל רצון הגוף לגמרי, ונתהפך לנפש ממש, שזה עיקר השלום. ועל כן לעתיד לבא שאז יזכו הכל לזה, על כן יהיה אז השלום המלא בעולם, כמו שנאמר: וגר זאב עם כבש וכו', כי אז יכללו הכל ברצונו יתברך, ויהיה נכלל בחינת בהמה באדם, גוף בנפש וכו', שזהו עיקר השלום. ועל כן נקרא שבת שלום, כי שבת הוא בחינת התגברות הנפש על הגוף - בחינת עולם הבא, שזה בחינת שלום. (לקוטי הלכות - הלכות חדש ג' - אות ט' לפי אוצר היראה - שלום - כ"ה)

מכתב

(ספר אבי הנחל ב' - מכתב מ', המשך)
...עיקר הדרך לתשובה, הוא לידע ולהאמין שה' יתברך בכל מקום ובכל דרגא, אפילו בכל הטמאות והזהמות, בבחינת יואציעה שאול הנך", אפילו בתכלית הירידה וההרקה שאין ירידה למטה מזו - גם עליהם הגיע רחמי בדור הזה, לעוררם ולהקיצם לתמכם ולסעדם, להחלימם ולרפאותם להחיותם ולשמחם.

הצדיק יש לו כח להוציא את האדם מעברות, שאפילו מי שנלכד במה שנלכד, רחמנא ליצלו, יהיה אידך שיהיה, יזכה לצאת ממעשיו הרעים, על ידי גדל כח הצדיק ודבוריו הקדושים.

אפילו מי שנתרחק לקצווי ארץ וים רחוקים, ויצא חוץ לתחום וגבול קדשת ישראל והתורה לגמרי, אף על פי כן תמיד בכל מקום שהוא, אם ירצה ויכול להחיות את עצמו בהחידושי תורה הנפלאים שגילה לנו הנחל נובע.

הצדיק האמת - שהוא בחינת ראש בית, הבעל הבית של העולם, אין לנו שום תפיסה בו, ואין אנו יכולים לינק ממנו ולשאב חיות ממנו הקדוש, כי אם דרך פתחי פיו הקדוש, שדרך שם יוצא קטפה מן הים מפנימיות מוחו אלינו, לעשות עמנו נוראות ונפלאות גדולות עד שנוכה לשבע מטובו.

אהבתך ותשוקתך לשמע דבורים אמתיים אלצוני למלאות רצונך הטוב ולהזכירך ולזרזך, שתזכר היטב בכל יום תמיד לעיין בספרי רבנו ז"ל ותלמידיו הקדושים התמימים בכל מיני תמימות, ואף על פי כן הם עמקים עמקים מאד, מלאים חכמה עמקה אמיתית, עמקות לפנים עמקות, עד אין סוף ואין תכלית, ולשום לב עליהם. בודאי תמצא בהם כל מיני מטעמים המשיבין את הנפש ועצות אמיתיות, להחיות ולחזק כל אחד לפי ערכו, נערים גם זקנים, בריאים וחלשים, בכל מיני עזרה, הכל כאשר לכל יכולים למצא בהם, טוב טעם ודעת אמיתית, באופן שיוכל כל אחד בכל עת לדלו ולקפץ על כל העומדים עליו להטרידו משני עולמות, חס ושלום, כי לא אחד בלבד עומד על כל אדם בכל יום לכלותו לגמרי, חס ושלום, כי אם רבים מאד רבים מכל צד.

חזק ואמץ, יקירי חביבי נפשי ולבבי, לדבק עצמך לה' יתברך מכל מקום שהוא בכל מה שתוכל, ושים לבך היטב להסתכל על כל הרמזים שה' יתברך מרמז לך בכל עת, להתקרב אליו מכל מקום ובכל מקום שהוא.

דברי המזהירך ומזרזך לטובתך הנצחית, ישראל דב אודסר
רבנו של עולם. אדון השלום מלך השלום שלו, אתה יודע, אשריכם הרגלים שהולכים ונוסעים להצדיק האמת ולהלווים אליו, כי ההליכה היא ברגלין ועל ידי זה מגביה בחינת רגלין, שהוא בחינת זה העולם העשירה.

סיפור

(ספר ימי מוהר"נית חלק ב' - סימן קט"ו, המשך)
... ותכף שלח [הרב של עיר אלכסנדריא] עמי האיש הנזכר לעיל שהיה צריך להרב באיזה עסק, והלך עמי האיש הנזכר לעיל, ועבר עמי ברחובות ובשווקים, וקשה לי לדבר עמו, והביא אותי לחצר אחת והעלה אותי בכמה מעלות לאיזה בית, ושם לא הייתה רק האשה, ודברה עמי בלשונם שהוא לשון ערבי, והראה האשה לי בדיה שתקבל אותי שם, אבל אני הייתי צריך לדבר עם הבעל הבית, ולבקשו שייתן לי עצה איך להביא את רייא ואת החפצים מהספינה לכאן, ולא רציתי לשאר שם והלכתי משם עם האיש הנזכר לעיל, ועדיין איני יודע להיכן הוא מוליך אותי. אחר כך פגע באיזה אנשים ודבר עמהם מה שדבר, ואני לא הבנתי. אחר כך הלך לדרכו, ואמר לאשה אחת ענייה שהיא תראה לי הדרך, ורמזה לי והלכתי עמה, ושם אין נשים מצויות כל כך בחוץ, ואין הדרך לילך עם אשה בשוק, והכרחתי לילך מרחוק למקום

יש צדיק אחתי שהוא יסוץ פלאים
וכל הצדיקים אלו ואלו יסוץ פלאים...

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קל"ט ב' סו)

טוב להגיד ולשיר נ נה נחמ נחמן מאומן לזכות לכל הישועות

רק מהחכמה, מהתורה הקדושה, מהחכמה האמיתית, הם חיים בזה, לא צריכים לאכול". אם יודעים "ליקוטי מוהר"ן" מרבנו הקדוש, כבר אין אכילה... רבי ישראל קרדונר לא טעם, אפילו מים קודם התפילה. היה פעם שהיה חולה, הוא החמיר ולא אכל לפני התפילה. אנו צריכים לשמור מאד כל דברי רבנו שיצאו מפיו הקדוש, צריכים למסור נפשנו לעשות כמו שהוא מלמד ומגלה לנו... ומי שלא יש? יש זה דינים...
...ללמוד ולידע איך להתנהג... אין לי זיכרון. ממני לא למדים כלום, אני תמיד חולה, אני איש חלש מאד ואף על פי כן, כל זמן שאני הלכתי על הרגלים, לא אכלתי ולא שתיתי לפני התפילה, מזמן שנתקרבתי לרבנו. מקודם הייתי ילד, אולי שתייתי קצת קפה, אבל לא אכילה לפני התפילה, על פי הגמרא, על פי התורה, אסור לאכול ולשתות לפני התפילה. והחסידיים, הם אוכלים ושותים לפני התפילה, הפך מרבנו ז"ל...

עצות ותפלות

(לקוטי עצות - תלמוד תורה, יח-כב)

על-ידי התבודדות, דהיינו

שיתבודד וידין ויישפט את עצמו על כל הדברים שעושה, על ידי זה זוכין ליראה ועל ידי זה זוכין לתורה שבנגלה ולעונה באמת. ועל ידי זה יזכה לתפלה במסירת נפש, שיבטל כל ישותו וגשמיותו בשעת התפלה, ועל ידי זה יזכה להשגת סתרי תורה שהוא אור הגנוז שיתגלה לעתיד, אשרי הזוכה לזה (לקוטי מוהר"ן א', סימן ט"ו).
על-ידי המשכת התורה בעולם, נמשך השגחת השם יתברך עלינו. וכל אחד כפי קרובו אל התורה כן השגחת השם יתברך עליו בשלמות יותר (שם, סימן י"ג).
לפעמים, בטולה של תורה זהו קיומה. כי מי שרוצה לעסק בתורה ועבודת ה' תמיד, אי אפשר שיהיה תמיד דבוק בהשם יתברך ובתורתו בלי הפסק, רק ההכרח לבטל לפעמים. כי לפעמים, צריך לצאת לחוץ לעסק בדברי העולם, כדי שלא יתגברו הבלבולים של הסטרא אחרא ויתבטל, חס ושלום, חכמתו לגמרי. ועל כן ההכרח לבטל לפעמים. אבל כשיבוא משיח אז לא יצטרך לבטל מדבקו (שם, סימן ט"ז).

ומקראיו (שם).

על-ידי המשכת התורה בעולם,

נמשך השגחת השם יתברך עלינו. וכל אחד

כפי קרובו אל התורה כן השגחת השם

יתברך עליו בשלמות יותר (שם, סימן י"ג).

לפעמים, בטולה של תורה זהו

קיומה. כי מי שרוצה לעסק בתורה ועבודת

ה' תמיד, אי אפשר שיהיה תמיד דבוק בהשם

יתברך ובתורתו בלי הפסק, רק ההכרח לבטל

לפעמים. כי לפעמים, צריך לצאת לחוץ לעסק

בדברי העולם, כדי שלא יתגברו הבלבולים של

הסטרא אחרא ויתבטל, חס ושלום, חכמתו

לגמרי. ועל כן ההכרח לבטל לפעמים. אבל

כשיבוא משיח אז לא יצטרך לבטל

מדבקו (שם, סימן ט"ז).

ובכן, באתי לפניך לבקש רחמים

מלפניך ה' אלקי ואלקי אבותי, שתזכני

ותדריכני בדרך הנכון והאמת, ותשפיע עלי

ממעון קדשתך חכמה בינה ודעת. ותעזרני, שאדע איך להתנהג בעניין זה,

בעניין בטולה של תורה זהו קיומה. ותדריכני ותלמדני, באפן שאזכה להתנהג

תמיד כרצונך הטוב, לעשות הכל יפה בעתו, לעסק בתורה ותפלה ובמעשים

טובים לשמך תמיד, יומם ולילה, בהתמדה גדולה ובזריזות גדולה, ואזכה

להרבות בכל יום בעבודת ה' באמת.

ותחנני לדעת מתי אני מְכַרְחֵר לבטל קצת, ואזכה שלא יהיה לי שום בְּטוֹל

כי אם בעת ההכרח לבד. ואפילו בעת שאני מְכַרְחֵר להתבטל קצת מדברי תורה,

תעזרני ותזכני שלא אתבטל, חס ושלום, לגמרי מכל וכל. רק תחנני דעה בינה

והשכל, ותשפיע עלי שכל מאתך, שאוכל להיות דבוק בהעלם אל ה' יתברך ואל

התורה הקדושה, אפילו בעת בטולה של תורה.

ויהיו מאירין עיני שכלי בעת הבטול, על ידי הרשימו שנשאר מאור החכמה

של התורה הקדושה שהייתי עוסק בה. ויהיו עיני מאירות כשמש וכירח.

לפעמים כשמש, כשאנו דבקים בחכמה העליונה בתורתך הקדושה. ולפעמים

כירח, כשאנו מְכַרְחֵר להתבטל מן החכמה ומעסק התורה, שאז יאירו עיני

כירח יקר הולך, באפן שאזכה להתדבק בך תמיד לעולם ועד... (לקוטי תפילות

א' - מתוך תפילה ט"ז)

שהיא הולכת, ועברתי בין כמה ישמעאלים וערביים במקום שדוחקין שם רבים, עד שהביאה אותי לחצר שיושב הבעל הבית בעצמו של האכסניא הנזכרת לעיל, כי הבעל הבית היה צורך ושמר רבי משה גבאי חזן הכנסת דשם, ושם כל הבעלי מלאכות עושין מלאכתם בחנינות ולא בביתם ובאתי לחצר ששם החנות שיושב הבעל הבית רבי משה הנזכר לעיל, וקבל אותי ואמר לי: שלום וברוך הבא, והתחלתי לדבר עמו איך להביא החפצים ואת רבי יהודא אליעזר לכאן, ותכף התחיל לעלות על מחשבתי גדל הצער שלי, כי הבנתי תכף שלא אוכל לחזור אל הספינה, ולא אדע מקומה, ובפרט שאיני מבין הלשון שלהם כלל, וגם עם ישראלים קשה לי לדבר, וצער זה בלבד דעתי מיד מאד. ואף על פי כן, דברתי עם הבעל הבית, כאילו אני יודע קצת, אבל הבעל הבית הבין שאני בעצמי מבלבל, ואיני יודע מקום הספינה, ואף על פי כן שלח עמי בנו נער אחד, שילך עמי אל הים, ובקשתי לבעל הבית שיאמר להנער שישכר לי שם ספינה קטנה, והלך עמי הנער הנזכר לעיל עד שהביא אותי אל חוף הים. בבואי לשם, לא נמצא שם ספינה קטנה, כי שם לא היה המקום כלל ששוכרין ספינות קטנות, אבל אצלי לא היה נפקא מנה מזה, מאחר שאיני יודע להיכן אשכר הספינה, כי יש כמה וכמה ספינות, ואי אפשר לי להכיר הספינה שלי, וגדל הצער והפחד ובלבול הדעת שהיה לי אז, אי אפשר לבאר. אף על פי כן, לא הגדתי לנער שאיני יודע מקום הספינה שלי, רק אמרתי לו שיולך אותי למקום שימצא ספינה קטנה, והלך הנער ושאל את אחד, והודיעו לו המקום וחזר עמי משם והלך עמי הרבה דרך היער, עד שבא לחוף הים במקום אחר ששם נמצאים ספינות קטנות ושם רואים כל הספינות הגדולות שעומדים כמה מאות, וצערי הולך וגדל איך אמצא ספינה שלי, והנער הנזכר לעיל לא היה יכול למצוא גם שם ספינה קטנה, כי אין נמצאים שם ספינות קטנות כי אם מעט ולא היה מצוי אז לשכר. ובאמת, עיקר העיכוב נודע לי אחר כך, שהיה רק מחמת שלא הייתי יודע מקום הספינה שלי, כי דרך הספינות הקטנות שיושבים שם כמה אנשים מכמה ספינות גדולות והספן מוליך כל אחד לספינה שלו, ואחר כך הוא חוזר משם, ובבואו לסוף הים מוצא עוד אנשים אחרים כאלה, שצריכין לילך לספינות הגדולות, והם נכנסין תכף להספינה קטנה, והוא מוליך כל אחד למקומו, ואז כשעמדתי שם עם הנער חזרו ספינות קטנות, וכשאמר להם הנער לקח אותי, שאל הספן לאיזה ספינה, ומחמת שלא יכלתי להשיב לו תשובה ברורה, כי בעצמי לא ידעתי כנזכר לעיל, על כן נסע תכף עם הספינה לדרכו והיה לי צער גדול שם אצל הים, והלכתי אנה

ואנה אולי אוכל למצא הספינה קטנה של הקפיטאן שבה, ולא יכלתי למצאה, וגדל הצער שהיה לי אז אי אפשר לבאר, ולא ידעתי כלל מה לעשות, והיום אינו עומד במקומו וכבר היה סמוך לפנות היום.

ואנה אולי אוכל למצא הספינה קטנה של הקפיטאן שבה, ולא יכלתי למצאה, וגדל הצער שהיה לי אז אי אפשר לבאר, ולא ידעתי כלל מה לעשות, והיום אינו עומד במקומו וכבר היה סמוך לפנות היום.

(ר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

עשיית

אבל, לא נכון, חס ושלום, לאכול קודם התפילה, רק אדם חולה... אפילו רבנו הקדוש לא שתה אפילו מים קודם התפילה. יש ב"שיחות הר"ן", אם לומדים ממני, לאכול לפני התפילה? אבל אני יש לי דין אחר, דין חולה, זקן או חולה, אבל חס ושלום, בשביל זה נעשה הפקר, לאכול בזמן התפילה, הפך מרבנו, הפך מהגמרא, הפך מן התורה? קודם התפילה, אפילו מים לא לשתות, הכל אחר התפילה, והאכילה אחר התפילה, לא לפני התפילה. אני עושה תשובה, אני עשיתי חס ושלום כמו חולה. החולה יש לו דין אחר, פיקוח נפש, אבל כשהאדם בריא, חס ושלום, אפילו לשתות מים קודם התפילה...

לא טעמתי אפילו מים קודם התפילה, רק מזמן שאני נעשיתי חולה וחלש, זה לא דרכנו, חס ושלום, לא לשמור ה"שולחן ערוך", אוי, אוי, אוי... לא מבינים איך רבנו חי, היא באה אמרה לו: "אתה לא אוכל כלום, לא יהיה לך כח לעבוד השם", אז הוא אמר לה: "אני, יש אצלי אנשים, שכל החיות שלהם היא רק "החכמה תחיה את בעלה", הם חיים

120